

Garnalenvisserij - zeefmat

Auteurs: Alessa Mattens, Pieke Molenaar, Sophie Neitzel

Doel van innovatie

De zeefmat is een alternatief voor de zeeflap in periode dat er veel algen in het water zitten.

Tabel 1 Uitkomsten van de zeefmat in vergelijking met de zeeflap en/of het conventionele garnalentuig

	Minder	Neutraal	Meer
Arbeid / werk	●		
Kosten		●	
Vangst (kg)			●
Brandstof	●		
Toepasbaarheid			●
Bijvangst			●

Algemene informatie

Gebied	Noordzee, Waddenzee (ICES gebied IVb, IVc)
Vistuigcode	TBB
Doelsoort(en)	Garnaal (<i>Crangon crangon</i>) (CRA)
Commerciële bijvangst	-
Beschrijving innovatie	Voor de opening van het net is een scheidingsnet geplaatst waar de garnaal wel doorheen kan, maar de (grotere) vis, benthos en niet levend materiaal niet. De grotere bijvangstfractie komt op deze manier niet in de kuil terecht.
Type innovatie	Aanpassingen in bestaande netten.
Klaar voor toepassing in praktijk	☒ Ja ☐ Perspectief, maar nog verder ontwikkelen/optimaliseren ☐ Nee, geen perspectief
Wetenschappelijke rapporten	Hamer, A., Molenaar, P. en Steenberghe, J. (2016). KK Garnalen Noord De zeeflap & zeefmat (presentatie).

Hoe ziet de innovatie eruit?

De zeefmat is ontwikkeld als alternatief voor de zeeflap (zie ook Factsheet Zeeflap). Deze techniek is ontwikkeld om in de garnalenvisserij minder (ondermaatse) niet-doelsoorten te vangen. Voor de opening van het net is een groot paneel gespannen die het complete oppervlak van het net afsluit (Afbeelding 1). Door de mazen (55 mm) van dit paneel kunnen de garnalen wel richting de kuil, maar overige bijvangst groter dan de maaswijdte van de zeefmat kunnen er niet doorheen en ontsnappen onder het net door. Op deze manier worden minder niet-doelsoorten gevangen. De zeefmat is in het seizoen waarin veel macro algen ('groen') in het water aanwezig zijn (juli-augustus) effectiever dan de zeeflap, omdat de zeefmat minder snel dichtslibt en aanzienlijk sneller schoon te maken is.

Hoe is de innovatie ontwikkeld?

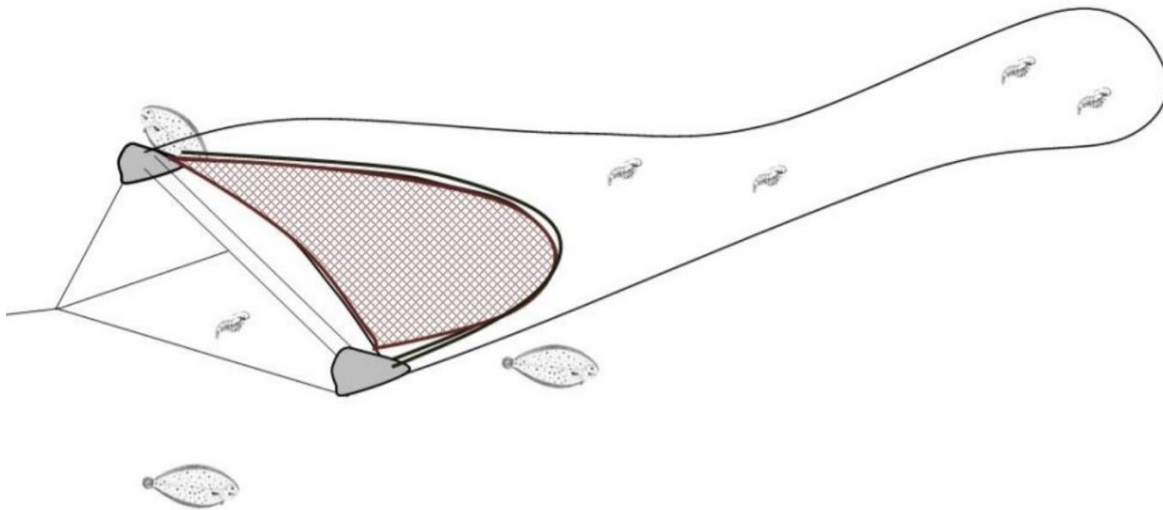
De zeefmat is ontwikkeld door een visser uit Lauwersoog (LO4). Het is in samenwerking tussen vissers en onderzoekers getest in de garnalenvisserij in de Waddenzee. Aan boord van de ZK1 is een vergelijking gemaakt tussen een net met een zeefmat en een zeeflap op basis van zelfbemonstering. Het leek erop dat er geen verschillen waren in totale vangst en dat er meer marktwaardige garnaal werd gevangen met de zeefmat; de hoeveelheid gevangen visdiscards leek wel verschillend te zijn tussen beide. Op basis van de bevindingen van de schipper is het onderzoek naar de selectiviteitsverandering door het gebruik van de zeefmat gestart. In een onderzoeksreis aan boord van de ZK1 is een bakboord-stuurboord vergelijking gedaan. Stuurboord was een zeeflap van 50mm met een 20mm kuil ingestoken. Bakboord had de zeefmat met 55mm mazen en een kuil van 19.3mm. In totaal zijn 8 trekken bemonsterd.

Resultaten

De zeefmat vangt minder bodemdieren en meer marktwaardige garnalen, maar meer visbijvangst. De zeefmat is effectiever dan de zeeflap. Dit omdat de zeefmat minder last heeft van macro algen ('groen') heeft en makkelijker schoon te maken is dan de zeeflap. Met deze resultaten kan de zeefmat een alternatief zijn voor de zeeflap in de zomermaanden.

Het onderzoek is gedaan door de ZK1, maar er is maar één onderzoeksreis gedaan en het schip heeft relatief korte netten. De resultaten van het vervolgonderzoek worden verwacht eind 2022.

Tekeningen

Afbeelding 1 Zeefmat

Informatie

Pieke Molenaar
T +31 (0)317 48 70 07
E pieke.molenaar@wur.nl
www.wur.nl/marine-research

Sophie Neitzel
T +31 (0)317 48 36 09
E sophie.neitzel@wur.nl
www.wur.nl/marine-research

Visserij-innovatiecentrum
Zuidwest-Nederland

Het project Kennis van Plank naar Praktijk:
Selectieve visserij en duurzaam bestandsbeheer (BO-65-004-002) ontvangt financiële steun vanuit de kennis- en innovatieagenda landbouw, water, voedsel van het ministerie van LNV.